- *Αρχιτέκτονας Σόλνες* στο Σύγχρονο Θέατρο Αθήνας -

Η σημασία του να είναι κανείς σύγχρονος

της Ειρήνης Μ. Μουντράκη

Ο Αρχιτέκτονας Σολνες του Ερρίκου Ίψεν, έργο γραμμένο το 1892, έχει συμπληρώσει τα 113 του χρόνια. Στην παράσταση που σκηνοθέτησε ο Λευτέρης Γιοβανίδης για τον Γιώργο Κιμούλη στο Σύγχρονο Θέατρο Αθήνας η ηλικία του έχει μηδενιστεί. Παρακολουθούμε ένα έργο σύγχρονο, επίκαιρο, άμεσο, σαν να γράφτηκε μόλις σήμερα, χωρίς ίχνος από τις ρυτίδες του παρελθόντος και από τη σκόνη που συνήθως φορτώνει ο χρόνος. Η αγωνία του ανθρώπου για το μέλλον του, η ματαιοδοξία του, ο φόβος μπροστά στον χρόνο και ο τρόμος για τις νέες δυνάμεις που έρχονται να αντικαταστήσουν τις παλιές, η φθορά, η αναπόφευκτη πορεία προς τον θάνατο και η ανάγκη για έργα που θα στέκονται αιώνια μάρτυρες της ύπαρξης μας, είναι το πεδίο προβληματισμού του. Όλα, στοιχεία που αφορούν στον ίδιο βαθμό, και ίσως ακόμα περισσότερο, καθώς η επιτυχία σήμερα είναι εφήμερη, οι απειλές πολλές και ο χρόνος αμείλικτος.

Η σκηνοθετική σύλληψη αλλά και η σκηνική πραγμάτωση της παράστασης φέρει εντονότατα τη σφραγίδα του Κιμούλη. Ο Γιοβανίδης υπήρξε, κατά τη γνώμη μου, το «εξωτερικό» του μάτι, ο άνθρωπος που συντόνισε, έστησε και φρόντισε για την υλοποίηση του σκηνικού του οράματος. Και η συνεργασία τους, ο συνδυασμός τους υπήρξε επιτυχής.

Ο Γιώργος Κιμούλης, σε μία από τις σημαντικότερες και πιο ώριμες ερμηνευτικές του στιγμές, επέλεξε ένα έργο με μεγάλη αυτοαναφορικότητα που τον εκφράζει, όπως δηλώνει, στην παρούσα χρονική στιγμή. Ένα έργο που ο Δημήτρης Χορν είχε επιλέξει ως κύκνειο άσμα είκοσι χρόνια πριν. Αρχιτέκτονας και ο ίδιος στον δικό του χώρο δράσης, σε μία φάση απολογισμού και αποφάσεων για το μέλλον, ο Κιμούλης έπλασε έναν Σόλνες μετέωρο μπροστά στα υπαρξιακά του διλήμματα, νευρώδη, ανταγωνιστικό, αδίστακτο, αλαζόνα, ζωντανό μα και παραιτημένο συνάμα, απομονωμένο, εύκολη λεία για μία νεαρή δύναμη, τη Χίλντα, που θα τον φέρει αντιμέτωπο με όσα αρνείται να δει κατάματα και να αποδεχθεί. Πάνω από όλα ένα πλάσμα που χάνει σταδιακά, μα ολοκληρωτικά, την ελπίδα του.

Η Σταυριάνα Πανδή στον ρόλο της Χίλντας Βάνγκελ ισορροπώντας ανάμεσα στην ασφάλεια και την αναρχία, στο θηλυκό και στο άφυλο, στο θάνατο και στη ζωή, βάζει υποθήκη για μία ανάλογη συνέχεια. Είναι η απόλυτη ενσάρκωση της νεότητας, που αποτελεί απειλή και πρόκληση μαζί. Η ενσάρκωση ενός αγγέλου που ωθεί προς την αιώνια ζωή μα και προς τον αφανισμό. Η Μυρτώ Ρήγου στο ρόλο της Κόγια, της γραμματέας, και ο Γιώργος Χατζηγεωργίου του Ράγκναρ, του βοηθού, είναι οι άνθρωποι που αμείλικτα ο Σόλνες χρησιμοποιεί, που τους αποστραγγίζει προκειμένου να διατηρήσει τη δύναμη του. Ο Θόδωρος Έξαρχος, στο ρόλο του Μπρόβικ, του ανθρώπου που βοήθησε ο Σόλνες και που τώρα ζητά την αντίστοιχη βοήθεια για τον γιο του μάταια, ο Γιώργος Γεωγλερής στο ρόλο του οικογενειακού γιατρού που προβλέπει την τραγωδία και προσπαθεί να τη συγκρατήσει και η Τιτίκα Βλαχοπούλου στο ρόλο της τσακισμένης από τη ζωή Αλίνας, με την άρτια τεχνική τους, τον απόλυτο έλεγχο των εκφραστικών τους μέσων και την εμπειρία τους διασφαλίζουν το υψηλό υποκριτικό επίπεδο. Εξαιρετικά τα σύγχρονα, λιτά και αφαιρετικά σκηνικά του Pawel Dobrzycki που συνδυάζουν φαντασία και πρακτικότητα. Τα απολύτως σύγχρονα κοστούμια, αλλά αρμονικά με το ύφος των προσώπων, υπογράφει η Κατερίνα Παπανικολάου. Τη μουσική ο Boleslaw Rawski και την επιμέλεια κίνησης η Βίκυ Παναγιωτάκη.

Η παράσταση αποτελεί απόδειξη της διαχρονικότητας των σημαντικών συγγραφέων και μία από τις σημαντικότερες ερμηνευτικές παρουσίες του Γιώργου Κιμούλη.

Περιοδικό ΑΝΤΙ, τεύχος 839, Παρασκευή 25 Μαρτίου 2005

